

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 27-28 stycznia 2016 r. na kierunku „zootechnika” prowadzonym w obszarze nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, w dziedzinie nauk rolniczych, dyscyplinie zootechnika na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia realizowanym w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Krzysztof Pulikowski – członek PKA

członkowie:

prof. dr hab. Leszek Nogowski – członek PKA

prof. dr hab. Stanisław Kondracki – ekspert PKA

mgr Agnieszka Socha-Woźniak – ekspert ds. wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

Mateusz Mrozek – ekspert PKA ds. studenckich

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku „zootechnika” prowadzonym na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie przeprowadzona została z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2015/2016.

Polska Komisja Akredytacyjna po raz trzeci ocenia jakość kształcenia na powyższym kierunku studiów. Poprzednie wizytacje PKA przeprowadzone były w latach 2004 i 2010 - kierunek „zootechnika” otrzymał wówczas ocenę pozytywną na mocy Uchwał PKA: Nr 993/2004 z dnia 14 października 2004 r. (studia magisterskie dzienne) i 19/IV/2004 z dnia 9 grudnia 2004 r. (studia zawodowe i magisterskie zaoczne) oraz Nr 845/ 2010 z dnia 2 września 2010 r. (studia I i II stopnia oraz jednolite magisterskie). Zalecenia sformułowane w ostatniej ocenie dotyczące: zasad dyplomowania, tematyki prac dyplomowych, poziomu umiędzynarodowienia zostały zrealizowane w stopniu zadowalającym.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac dyplomowych. Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu wizytującego.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X*)			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe ¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy			X		
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

*) ocena dotyczy obu stopni kształcenia

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny					

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 1

Koncepcja kształcenia studentów kierunku „zootechnika”, uwzględnia specyfikę zawodu zootechnika i uwarunkowań wynikających z otoczenia Uczelni. Wydział prawidłowo przyporządkował oceniany kierunek studiów do obszaru kształcenia oraz wskazał dziedzinę nauk rolniczych i dyscyplinę naukową zootechnika. Efekty kształcenia są spójne z efektami kształcenia dla obszaru kształcenia, o profilu ogólnoakademickim. Są one sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia. W procesie dydaktycznym stosowane są właściwie dobrane metody dydaktyczne, adekwatne do celów i treści nauczania. Program studiów umożliwia studentom wybór modułów kształcenia w wymiarze 30% liczby punktów ECTS. Formy organizacji i realizacji zajęć dydaktycznych umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Określono prawidłowe zasady i procedury rekrutacji oraz limit przyjęć kandydatów. Uczelnia opracowała prawidłowe zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się. Zaprojektowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, i umożliwiają ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Stosowanie w praktyce systemu sprawdzania i oceniania efektów kształcenia wskazuje jednak konieczność dokonania korekt.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 1

- konieczna jest pilna kontrola zgodności stosowanych metod oceny z podanymi w sylabusach.

1.1 Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

Kształcenie na kierunku „zootechnika” prowadzi do nabycia kwalifikacji z zakresu: chowu i hodowli zwierząt, prowadzenia gospodarstwa rolnego i hodowlanego, pracy w nadzorze hodowlanym, w doradztwie rolniczym, w przedsiębiorstwach zajmujących się obrotem zwierząt, przetwórstwem surowców pochodzenia zwierzęcego i produkcją pasz.

Absolwent **studiów pierwszego stopnia** ma podstawową wiedzę z zakresu biochemii, fizjologii, anatomii, genetyki zwierząt, podstaw produkcji roślinnej oraz gruntowną wiedzę z zakresu chowu i hodowli zwierząt użytkowych, w tym gospodarskich i towarzyszących; towaroznawstwa surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego. Posiada również wiedzę związaną z projektowaniem produkcji, organizacją pracy w przedsiębiorstwie rolniczym, kierowaniem zespołami ludzkimi, prowadzeniem gospodarstwa oraz podstawami prawa w zakresie działalności gospodarczej. Absolwent jest przygotowany do pracy w: administracji rządowej i samorządowej związanej z rolnictwem, doradztwie rolniczym, nadzorze hodowlanym i służbach inseminacyjnych, laboratoriach specjalistycznych związanych z oceną jakości surowców zwierzęcych, pasz, przedsiębiorstwach zajmujących się obrotem zwierząt oraz przetwórstwem surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego, a także do prowadzenia gospodarstwa rolniczego. Na **studiach drugiego stopnia** zdobywa zaawansowaną - w stosunku do studiów pierwszego stopnia oraz nowe techniki rozrodu i diagnostyki genetycznej, wiedzę z zakresu hodowli zachowawczej i proekologicznych metod chowu zwierząt gospodarskich i wolnożyjących, systemów kontroli jakości stosowanych w przemyśle spożywczym. Posiada aktualną wiedzę z zakresu polityki rolnej i hodowli zwierząt w UE i świecie. Absolwent jest przygotowany do kierowania zespołami ludzkimi w administracji państwowej i samorządowej, w gospodarstwach rolnych i hodowlanych, w nadzorze hodowlanym i służbach inseminacyjnych, w doradztwie rolniczym, w przedsiębiorstwach zajmujących się obrotem zwierząt i przetwórstwem produktów pochodzenia zwierzęcego. Absolwent jest przygotowany do pracy badawczej i podjęcia studiów trzeciego stopnia.

Kształcenie na kierunku „zootechnika” jest realizacją misji Wydziału „*kształcenie wysoko kwalifikowanych kadr dla gospodarki regionu i kraju*” i głównego celu strategicznego Wydziału „*Zapewnienie najwyższej jakości kształcenia*”, a jednocześnie wpisuje się w misję Uczelni „*...Dobrze wykształcony człowiek w społeczeństwie wiedzy jest symbolem tego społeczeństwa i znajduje się w centrum uwagi.*” oraz realizuje Strategię Uczelni zawartą w Celu strategicznym 1 – *Zapewnienie najwyższej jakości kształcenia*.

Współpraca między pokrewnymi wydziałami uczelni krajowych i instytutami naukowymi, coroczne spotkania władz wydziałów kształcących na kierunku „zootechnika” sprzyja wymianie doświadczeń w zakresie kształcenia na szczeblu krajowym. Ze względu na specyfikę kierunku bezpośrednie korzystanie z wzorców międzynarodowych jest utrudnione, niemniej wykorzystuje się doświadczenia nauczycieli akademickich zdobyte w ramach współpracy międzynarodowej, a także w trakcie międzynarodowych kongresów naukowych.

Ocena spełnienia kryterium 1.1: w pełni

Uzasadnienie oceny: *Koncepcja kształcenia studentów kierunku „zootechnika” uwzględnia specyfikę zawodu zootechnika i uwarunkowań wynikających z otoczenia Uczelni. Założony program oraz koncepcja kształcenia są powiązane z misją Uczelni i zgodne ze strategią rozwoju Wydziału.*

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

Plany rozwoju kierunku oparte są na przyjętej w 2013 roku Strategii rozwoju Wydziału na lata 2013-2020. Strategia zakłada dostosowywanie kształcenia do wymogów rozwoju nauki, a także współpracę ze środowiskiem gospodarczym i upowszechnianie postępu rolniczego w regionie oraz poza jego granicami. Wydział wykorzystuje kontakty z otoczeniem gospodarczym w planowaniu rozwoju kierunku zootechnika, uwzględniając tendencje zmian zachodzących w praktyce. Ma dobre rozeznanie na rynku pracy dzięki kontaktom z przedsiębiorcami i współpracy z lokalnymi urzędami pracy, jednak

system badania losów absolwentów nie działa należycie.

Ocena spełnienia kryterium 1.2: w pełni

Uzasadnienie oceny: *Plany rozwoju kierunku są opisane w Strategii Rozwoju Wydziału i uwzględniają bieżące dostosowywanie badań i edukacji do zmian zachodzących w naukach rolniczych oraz potrzeb otoczenia społecznego i gospodarczego oraz rynku pracy.*

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

Wydział określił kierunek „zootechnika” jako jednoobszarowy, co jest zgodne ze specyfiką tego kierunku. Kierunek przyporządkowano do obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych. Efekty kształcenia założone dla kierunku „zootechnika” odnoszą się do dziedziny nauk rolniczych i dyscypliny naukowej zootechnika, merytorycznie tożsamej z kierunkiem kształcenia.

Ocena spełnienia kryterium 1.3: w pełni

Uzasadnienie oceny: *Wydział przyporządkował oceniany kierunek studiów do obszaru kształcenia nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, który jest obszarem właściwym dla kierunku „zootechnika” oraz wskazał dziedzinę nauk rolniczych i dyscyplinę naukową zootechnika, do których odnoszą się efekty kształcenia, co jest zgodne z merytoryczną specyfiką ocenianego kierunku studiów.*

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

Dla studiów I stopnia Wydział sformułował łącznie 49 kierunkowych efektów kształcenia, w tym 28 efektów kształcenia w kategorii wiedzy, 14 efektów kształcenia w kategorii umiejętności i 7 efektów kształcenia w kategorii kompetencji społecznych. Na studiach I stopnia założono też efekty kształcenia dotyczące kompetencji inżynierskich (6 w kategorii wiedzy, 9 w kategorii umiejętności i 7 w kategorii kompetencji społecznych). W opisie efektów kształcenia uwzględniono pełny zakres efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich. Dla studiów II stopnia sformulowano natomiast 9 efektów kształcenia w kategorii wiedzy, 10 efektów kształcenia w kategorii umiejętności i 8 efektów kształcenia w kategorii kompetencji społecznych – łącznie 27 kierunkowych efektów kształcenia. Oddają one specyfikę kierunku studiów, a ich realizacja prowadzi do osiągnięcia zakładanych kompetencji. W opisie efektów kształcenia uwzględniono zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej oraz w dalszej edukacji. Efekty kształcenia założone dla kierunku studiów „zootechnika” zarówno dla I jak i dla II poziomu kształcenia są spójne z efektami kształcenia dla obszaru kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych o profilu ogólnoakademickim, do którego kierunek ten został przyporządkowany. Są one sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Studenci Wydziału uważają, że realizacja programu studiów umożliwia osiąganie założonych efektów kształcenia. Bardzo dobrze orientują się w tym, czym są efekty kształcenia.

Ocena spełnienia kryterium 1.4: w pełni

Uzasadnienie oceny: *Efekty kształcenia założone dla kierunku studiów „zootechnika” zarówno dla I jak i dla II poziomu kształcenia są spójne z efektami kształcenia dla obszaru kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, o profilu ogólnoakademickim, do którego kierunek ten został przyporządkowany. Są one sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.*

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określone dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

- 1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.
- 1.5.2. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*
- 1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*
- 1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.
- 1.5.5. Punkcja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*
- 1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*
- 1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*
- 1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.
- 1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.5.1 – nie dotyczy

1.5.2

W programach studiów określono cele i efekty kształcenia odnoszące się do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiąganych przez studenta. Przyjęto ogólnoakademicki profil kształcenia,

zgodny z obszarem nauk, w których Wydział ma uprawnienia naukowe co stwarza dobre podstawy do organizacji kierunku studiów i możliwości osiągania zakładanych efektów kształcenia oraz struktury kwalifikacji absolwenta. W programie studiów zawarto treści o znaczeniu podstawowym, kierunkowym i specjalizacyjnym. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku. Treści programowe opisane w programie studiów kierunku zootechnika są zgodne z aktualnym stanem wiedzy oraz praktyki badawczej w obszarze odpowiadającym obszarowi kształcenia oraz w dziedzinie nauk rolniczych i dyscypliny zootechnika, do których odnoszą się efekty kształcenia. Treści programowe umożliwiają osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, w tym także w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Tematyka prac dyplomowych mieści się w problematyce zgodnej z kierunkiem studiów zootechnika, a forma i metodyki tych prac są zgodne ze stawianymi im wymaganiami, koncepcją kształcenia oraz profilem studiów.

Ocena kryterium 1. 5.2 – w pełni

1.5.3

W procesie dydaktycznym stosowane są właściwie dobrane metody dydaktyczne, adekwatne do celów i treści nauczania. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów. Studenci wskazują jednak na niedobory w obszarze umiejętności praktycznych. Studenci wskazują również na powtarzające się treści kształcenia na przykład w obszarze treści programowych związanych z hodowlą bydła i technologią produkcji mięsnej, czy pasz i metod żywienia. Poszczególne zadania dydaktyczne, ich formy i sposoby realizacji są właściwie dobrane i dobrze przypisane do zakładanych efektów kształcenia. Można zatem uznać, że zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Ocena kryterium 1. 5.3 – w pełni

1.5.4.

Dla kierunku zootechnika przyjęto, że studia I stopnia powadzone są w wymiarze 7 semestrów, studia II stopnia trwają 3 semestry, a studia III stopnia 8 semestrów. Jest to zgodne z przyjętymi standardami i umożliwia osiągnięcie założonych efektów kształcenia oraz uzyskanie punktów ECTS w liczbie wymaganej programem studiów. Sekwencja i następstwo przedmiotów zostały logicznie zaprojektowane, chociaż w niektórych przypadkach korzystna byłaby zmiana następstwa przedmiotów. Na przykład na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia przedmiot Dobrostan zwierząt, prowadzony aktualnie na I roku studiów korzystniej byłoby realizować później, po zajęciach z hodowli bydła, trzody chlewnej, owiec, drobiu i koni, dających podstawy z biologii, hodowli i technologii użytkowania zwierząt. Program studiów umożliwia studentom wybór modułów kształcenia w wymiarze 30% liczby punktów ECTS wymaganych do osiągnięcia na kierunku „zootechnika”.

Ocena kryterium 1. 5.4 – w pełni

1.5.5.

System ECTS jest opracowany i stosowany. Na studiach I i II stopnia do każdego semestru przypisano zgodną z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa liczbę punktów ECTS. Obciążenie studentów zajęciami dydaktycznymi jest równomierne. Zastrzeżeń nie budzi sposób przypisania punktów ECTS do poszczególnych modułów i przedmiotów. Wymiar godzin dydaktycznych dla poszczególnych modułów kształcenia są adekwatne do zakładanych celów i nakładów pracy studenta oraz przypisano im właściwą liczbę punktów ECTS. Liczba punktów ECTS przypisana do poszczególnych przedmiotów odzwierciedla nakład pracy potrzebny do osiągnięcia efektu.

Ocena kryterium 1. 5.5 – w pełni

1.5.6.

Program studiów umożliwia studentom dokonywanie wyboru modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS. Na studiach I stopnia moduły do wyboru stanowią łącznie 33% wymaganej liczby ECTS, a na studiach II stopnia 31,5%. Wydział zapewnia studentom elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze przekraczającym 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku.

Ocena kryterium 1. 5.6 – w pełni

1.5.7.

Zajęcia dydaktyczne na kierunku zootechnika prowadzone są w standardowych formach takich jak: wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i projektowe oraz seminaria. Zaproponowany w kartach przedmiotu sposób realizacji zajęć jest dostosowany do specyfiki kierunku i poszczególnych przedmiotów. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Na kierunku zootechnika nie są prowadzone zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Ocena kryterium 1. 5.7 – w pełni

1.5.8.

Program kierunku „zootechnika” przewiduje 8 tygodniową praktykę, realizowaną na 6 semestrze studiów I stopnia. Praktyka kończy się egzaminem. Dla praktyk studenckich określono efekty kształcenia założone do osiągnięcia na praktykach. Praktykom przypisano 6 punktów ECTS. Program praktyk umożliwia osiągnięcie efektów i treści kształcenia zakładanych dla studiów na kierunku zootechnika. Dobór miejsc odbywania praktyk odpowiada profilowi kształcenia i sylwetce absolwenta. W czasie praktyk studenci uczestniczą w czynnościach umożliwiających osiąganie praktycznych efektów kształcenia. Praktyki realizowane są w gospodarstwach związanych z hodowlą i chowem zwierząt, produkujących pasz, w zakładach przetwórstwa żywności pochodzenia zwierzęcego i innych instytucjach związanych z działalnością rolniczą. Praktyki są dokumentowane. Studenci prowadzą dzienniczki praktyk, zaś na zakończenie odbywa się egzamin przed trzyosobową komisją. Po egzaminie studenci wypełniają ankietę oceniającą przebieg i warunki praktyki.

Ocena kryterium 1. 5.8 – w pełni

1.5.9

W załączonych do Raportu samooceny kartach przedmiotów Wydział nie przedstawił oferty przedmiotów prowadzonych w językach obcych. Raport informuje natomiast, że znaczna część specjalistycznej terminologii wykorzystywanej w ramach kształcenia na kierunku jest prezentowana w języku angielskim, a część oprogramowania komputerowego jest dostępna tylko w języku angielskim. Zajęcia w języku angielskim mogą być realizowane w ramach programu edukacyjnego Erasmus+.

Ocena kryterium 1. 5.9 – znacząco

Ocena spełnienia kryterium 1.5: w pełni z uwzględnieniem kryteriów 1.5.1 – 1.5.9

Uzasadnienie oceny: Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku. W procesie dydaktycznym stosowane są właściwie dobrane metody dydaktyczne, adekwatne do celów i treści nauczania, które umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Program studiów umożliwia studentom wybór modułów kształcenia w wymiarze przekraczającym 30% liczby punktów ECTS. Formy organizacji i realizacji zajęć dydaktycznych umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

1.6 Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

1.6.1.

Zasady i procedury rekrutacji na bieżący rok akademicki określone są w Uchwałach Senatu dla stacjonarnych i niestacjonarnych studiów I i II stopnia. Uchwała Senatu określa też zasady przyjmowania na studia I stopnia finalistów i laureatów olimpiad. Określono zasady i procedury rekrutacji oraz limit przyjęć dla kierunku „zootechnika”. Z raportu samooceny wynika, że dla kandydatów na studia tworzone są listy rankingowe uwzględniające ich osiągnięcia dokumentowane na świadectwie maturalnym. Uwzględniane są przedmioty maturalne, zgodne z zakresem kształcenia na studiach I stopnia kierunku „zootechnika”. O przyjęcie na studia II stopnia mogą ubiegać się kandydaci z tytułem zawodowym inżyniera kierunku zootechnika lub z tytułem zawodowym inżyniera lub magistra inżyniera na kierunku pokrewnym. Zasady i procedury rekrutacji przyjęte na Wydziale

dla kierunku „zootechnika” nie odbiegają od stosowanych na innych uczelniach prowadzących ten kierunek studiów. Zapewniają one właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na tym kierunku studiów i uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia.

Ocena kryterium 1. 6.1. – w pełni

1.6.2.

Na Uczelni opracowano zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na kierunku „zootechnika”, które określa Uchwała Senatu nr 67/2014-2015. Na wniosek kandydata przeprowadzane jest potwierdzenie efektów uczenia się na poziomie poszczególnych modułów zajęć dydaktycznych. Uznanie efektów uczenia się dla danego modułu kształcenia następuje w przypadku ich potwierdzenia w odniesieniu do wszystkich efektów kształcenia zdefiniowanych dla tego modułu. Maksymalną liczbę studentów przyjętych na pierwszy stopień studiów w wyniku potwierdzania efektów uczenia się określa Senat na wniosek Rady Wydziału.

Ocena kryterium 1. 6.2. – w pełni

Ocena spełnienia kryterium 1.6: w pełni z uwzględnieniem kryteriów 1.6.1 i 1.6.2

Uzasadnienie oceny: Określono zasady i procedury rekrutacji oraz limit przyjęć kandydatów na kierunek „zootechnika”. Pozwalają one na właściwy dobór kandydatów do kształcenia na tym kierunku i uwzględniają zasadę zapewnienia kandydatom równych szans w podjęciu kształcenia. Uczelnia opracowała prawidłowe zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się dla kierunku „zootechnika”

1.7 System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. *

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1.7.1.

Metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia stosowane na kierunku „zootechnika” w większości przypadków dobrze opisano w sylabusach. Obejmują one system kolokwii, zaliczeń i egzaminów (najczęściej pisemnych i testowych) oraz analizę pracy indywidualnej i zespołowej studentów w trakcie ćwiczeń laboratoryjnych i terenowych, a także ocenę sprawozdań z wykonania ćwiczeń. Jako narzędzia weryfikacji wykorzystywana jest też ocena aktywności w dyskusji oraz jakość przygotowanych referatów i prezentacji. Dla większości narzędzi weryfikacji efektów kształcenia podano kryteria oceny studentów, które zapisano w sylabusach modułów kształcenia. Zaprojektowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, i umożliwiają ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, w tym także na etapie dyplomowania. Studenci mają pozytywne zdanie o stosowanych narzędziach weryfikacji osiągania zakładanych efektów kształcenia, ale jednocześnie osoby uczestniczące w spotkaniu z ZO podały przykłady, w których prace egzaminacyjne lub zaliczeniowe „sprawdzane są przez samych studentów!” oraz przykłady uprzedzeń osobistych, którymi kierują się niektórzy oceniający przy wystawianiu ocen (podawano nazwiska nauczycieli akademickich). Zdaniem studentów niektóre wykłady i ćwiczenia mogłyby mieć większy wymiar praktyczny i zawierać bardziej aktualne techniki pracy zootechnika. Zespół wizytujący ocenił wybrane prace etapowe i dyplomowe. Oceniane prace dobrze dokumentują osiąganie etapowych efektów kształcenia. Są one

dokumentowane i gromadzone. Prace te eksperci uznali za prawidłowo oceniane, z wykorzystaniem pełnej skali ocen. Wszystkie poddane ocenie prace dyplomowe (inżynierskie i magisterskie) mieściły się tematycznie w obszarze nauk właściwych dla kierunku studiów zootechnika. Prace inżynierskie w większości mają charakter ekspertyzy inżynierskiej rzadziej projektu, właściwych dla kierunku studiów i inżynierskiego charakteru pracy dyplomowej. Prace magisterskie mają charakter eksperymentalny, właściwy dla prac magisterskich. Ocena prac inżynierskich i magisterskich, dokonywana przez promotora oraz recenzenta w większości przypadków odzwierciedla poziom oraz wartość merytoryczną ocenianych prac. Na egzaminach dyplomowych komisja egzaminacyjna zadaje 3 różne pytania o tematyce mieszczącej się w zakresie dyscypliny zootechnika. Doraźnie powoływane komisje egzaminacyjne na egzaminach dyplomowych wykorzystują skalę ocen określoną w Regulaminie Studiów.

Ocena kryterium 1. 7.1. – znacząco

1.7.2.

Przedstawiony w czasie wizytacji system sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty i wiarygodny oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W czasie spotkania z zespołem oceniającym PKA studenci Wydziału jednoznacznie stwierdzili, że efekty kształcenia są im przedstawiane w sposób dokładny, ale nie zawsze rozumiały. Nie w każdym przypadku byli oni świadomi tego jakie efekty będą mogli osiągnąć uczestnicząc w zajęciach z danego przedmiotu. Zasady oceniania i zaliczania przedmiotów są dostępne w Regulaminie Studiów oraz w sylabusach przedmiotów, które są dostępne na stronie internetowej. Nauczyciele akademicki przedstawiają treści sylabusów, w tym zasady oceniania studentów i zaliczania przedmiotów na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu, ale w niektórych przypadkach w praktyce nie jest to przestrzegane.

Ocena kryterium 1. 7.2. – w pełni

Ocena spełnienia kryterium 1.7: w pełni z uwzględnieniem kryteriów 1.7.1 i 1.7.2

Uzasadnienie oceny: Zaprojektowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, i umożliwiają ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, w tym także na etapie dyplomowania. Stosowanie w praktyce systemu sprawdzania i oceniania efektów kształcenia wskazuje jednak na konieczność dokonania korekt.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 2

Liczba nauczycieli stanowiących minimum kadrowe na studiach pierwszego i drugiego stopnia, ich dorobek naukowy i kompetencje dydaktyczne spełniają warunki określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Dorobek naukowy pracowników prowadzących zajęcia mieści się w obszarze nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, dziedzinie nauki rolnicze, dyscyplinie zootechnika. Jest zgodny z treścią prowadzonych zajęć (poza jednym wyjątkiem) i zakładanymi efektami kształcenia.

Polityka kadrowa prowadzona na Wydziale jest prawidłowo i sprzyja rozwojowi kadry dla kierunku „zootechnika”. Pracownicy jednostki prowadzą badania naukowe adekwatne do obszaru kształcenia, dziedziny nauk rolniczych i dyscypliny zootechnika, do której w całości przyporządkowano oceniany kierunek studiów. Studenci są włączani w badania naukowe. Wyniki badań są włączane do treści nauczania, programy poszczególnych przedmiotów są ściśle powiązane z badaniami naukowymi.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 2

- zmianę osady kadrowej dla przedmiotu z zakresu genetyki zwierząt,
- podjęcie działań zmierzających do zintensyfikowania odbywania przez nauczycieli staży zagranicznych, szczególnie postdoktorskich.

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy-zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu

dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

Do minimum kadrowego na kierunku „zootechnika” Uczelnia zgłosiła ogółem 23 nauczycieli akademickich, w tym 15 w grupie samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 8 w grupie nauczycieli ze stopniem naukowym doktora. Minimum kadrowe na studiach pierwszego stopnia stanowią 22 osoby, w tym 14. profesorów i doktorów habilitowanych oraz 8. doktorów. Minimum kadrowe na studiach drugiego stopnia stanowi 15. nauczycieli akademickich – 9. samodzielnych pracowników nauki i 6. doktorów. Obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wliczeniu do minimum kadrowego, których treść zweryfikowano z informacjami zawartymi w systemie POL-on, wskazują, że wszystkie te osoby spełniają warunek ujęty w art. 112a ust. 3 i art. 9 a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572 z późn. zm.).

Minimum kadrowe dla studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku „zootechnika” spełnia także wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 131) w zakresie: liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, zatrudnienia ich w Uczelni nie później niż od początku semestru studiów, a także wymiaru prowadzonych zajęć dydaktycznych.

Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe wizytowanego kierunku studiów są zatrudnieni w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie od kilku/kilkudziesięciu lat i dla nich wszystkich Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy, co dowodzi stabilności prowadzonej polityki kadrowej.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370). **Wynosi 1: 8 przy obowiązującym na wizytowanym kierunku nie mniejszym niż 1 : 60.**

Nauczyciele stanowiący minimum kadrowe posiadają znaczący dorobek w zakresie uprawianej działalności badawczej, publikują w czasopismach ważnych dla zootechniki, w tym często znajdujących się w bazie JCR, są uznanymi specjalistami w zakresie dyscypliny zootechnika, do której w całości przypisano efekty kształcenia ocenianego kierunku studiów. W przypadku jednej osoby zaliczonej do minimum kadrowego, mającej kompetencje w zakresie zootechniki, stwierdzono przydział zajęć nieodpowiadający przedstawionemu dorobkowi naukowemu. (Załącznik 5)

Ocena spełnienia kryterium 2.1: w pełni

Uzasadnienie oceny: Liczba nauczycieli stanowiących minimum kadrowe, ich dorobek naukowy i kompetencje dydaktyczne czynią zadość warunkom określonym w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

Na ocenianym kierunku zajęcia prowadzi ogółem 115 nauczycieli akademickich, 86 na studiach pierwszego stopnia i 29 na studiach drugiego stopnia. Wszyscy nauczyciele stanowiący minimum kadrowe (23) oraz 32 niewchodzących w skład minimum posiada tytuły i stopnie w dziedzinie nauk rolniczych, dyscyplinie zootechnika. Pozostali pracownicy ze stopniem doktora, doktora habilitowanego lub tytułem profesora, prowadzący zajęcia dydaktyczne reprezentują w większości obszar nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych w dziedzinie nauk rolniczych dyscyplinach: agronomia, technologia żywności i żywienia, dziedzinie nauk weterynaryjnych dyscyplinie weterynaria, obszar nauk przyrodniczych w dyscyplinie biologia. Kadre uzupełniają nauczyciele prowadzący przedmioty z grupy humanistyczno-społecznych posiadający stopnie naukowe w

dziedzinach i dyscyplinach z obszaru nauk społecznych. Różnorodność kadry dowodzi, że Wydział przywiązuje dużą wagę nie tylko do kompetencji, ale przede wszystkim do formalnych uprawnień odpowiadającym prowadzonym przedmiotom, nie ograniczając się do pracowników zatrudnionych na Wydziale. Kadra posiada odpowiednie kwalifikacje naukowo-dydaktyczne do prowadzenia zajęć, a ich kompetencje są zgodne z efektami kształcenia określonymi dla kierunku, a także programem studiów oraz treściami i efektami kształcenia prowadzonych przedmiotów. Nauczyciele akademicki zatrudnieni na Wydziale mają znaczący dorobek naukowy, mieszczący się w zdecydowanej większości w nurcie nauk zootechnicznych. W latach 2011-2014 opublikowali 378 prac w czasopiśmie z listy A MNiSZW, w tym prestiżowych dla nauk o zwierzętach czasopiśmie. W roku 2015 prowadzili sześć projektów finansowanych z NCN i NCBiR oraz dwa finansowane z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. O ścisłym związku badań naukowych z praktyką świadczy duża liczba realizowanych badań umownych, w 2015 roku 14 tematów. Hospitacja wybranych zajęć przeprowadzona przez ZO wykazała, że zajęcia są realizowane zgodnie z planem, odbywają się w dobrych warunkach lokalowych, a treści są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia. Nauczyciele akademicki obecni na spotkaniu z ZO nie zgłaszali uwag dotyczących możliwości realizacji przewidzianych efektów kształcenia.

Ocena spełnienia kryterium 2.2: w pełni

Uzasadnienie oceny: *Dorobek naukowy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia jest zgodny z efektami kształcenia określonymi dla kierunku, a także programem studiów oraz treściami i efektami kształcenia prowadzonych przedmiotów. Jedynie w jednym przypadku stwierdzono niezgodność kompetencji określonych na podstawie dorobku naukowego z treścią prowadzonego przedmiotu.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

Polityka kadrowa na Wydziale promuje najlepszych. W procedurze awansów naukowych uwzględniany jest przede wszystkim dorobek naukowy mierzony punktacją wg MNiSZW, liczbą prac z bazy JCR, sumarycznym IF i liczbą cytowań. Corocznie zostaje sporządzony ranking pracowników według osiągnięć publikacyjnych wyrażonych w punktach MNiSZW, który jest omawiany podczas posiedzenia Rady Wydziału. Osiągnięcia naukowe są podstawą do rozdziału środków na utrzymanie potencjału badawczego na poszczególne jednostki i pracowników, a zasady są dostosowane do stosownej uchwały Senatu. Wydział stwarza warunki do odbywania przez młodych pracowników staży krajowych i zagranicznych. W latach 2012-2015 staże krajowe odbyło 13 pracowników. Zdecydowanie mniej, jedynie dwóch, uczestniczyło w stażach zagranicznych, należy zdecydowanie poprawić działania w tym zakresie. W trakcie spotkania ZO z pracownikami Wydziału nie zgłoszono zastrzeżeń do polityki kadrowej prowadzonej na Wydziale.

Rozwój stanu kadrowego umożliwiające pełne uprawnienia Wydziału do nadawania stopni naukowych i tytułu naukowego w dziedzinie nauk rolniczych, dyscyplinie zootechnika. W ostatnich pięciu latach liczba zakończonych doktoratów nie była duża i wynosiła zaledwie 7. Także w tym okresie tylko 4 osoby uzyskały tytuł profesora. Imponująca jest za to liczba przeprowadzonych i zakończonych sukcesem postępowań habilitacyjnych. W latach 2011-2015 Rada Wydziału nadała stopień doktora habilitowanego 27 osobom. Zdecydowana większość nauczycieli akademickich Wydziału posiada stopnie i tytuły w dyscyplinie zootechnika, stąd nie ma zagrożenia dla minimum kadrowego ocenianego kierunku. Nauczyciele akademicki jednostki są systematycznie oceniani w zakresie działalności dydaktycznej poprzez arkusz oceny nauczyciela akademickiego, anonimowe ankiety studenckie, hospitacje zajęć. Rektor uczelni przyznaje nagrody za działalność dydaktyczną.

Ocena spełnienia kryterium 2.3: w pełni

Uzasadnienie oceny: *Polityka kadrowa na Wydziale jest prowadzona prawidłowo i sprzyja rozwojowi kadry dla kierunku „zootechnika”.*

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

Badania naukowe prowadzone na Wydziale są prowadzone na dobrym poziomie i są powiązane z treściami zawartymi w sylabusach prowadzonych przedmiotów na kierunku „zootechnika”. Spektrum badań jest szerokie i obejmuje zagadnienia dotyczące hodowli i użytkowania zwierząt gospodarskich,

fizjologii, żywienia, bioinżynierii pasz, genetyki, ekonomiki produkcji zwierzęcej, dobrostanu zwierząt. Paletę tematyki uzupełniają badania z zakresu roli zwierzęcia w kształtowaniu zrównoważonego rozwoju środowisk przyrodniczych oraz ekonomiki produkcji zwierzęcej. Zakres działalności naukowej dobrze wpisuje się także w treści sformułowanych dla kierunku efektów kształcenia. Prace naukowe na Wydziale w znaczącym stopniu uwzględniają aspekt praktyczny i dlatego często są podstawą do współpracy z jednostkami samorządowymi i gospodarczymi, które finansują badania umowne. Przedstawiciele firm stanowią grupę interesariuszy zewnętrznych i mają także wpływ na kształtowanie programów nauczania. Studenci biorą aktywny udział w badaniach naukowych o czym świadczy prężna działalność dwóch Kół Naukowych z 24. sekcjami tematycznymi oraz dobry poziom eksperymentalnych prac magisterskich. Studenci są także współautorami prac naukowych w latach 2013-2015 opublikowali 20 prac naukowych i popularno-naukowych oraz byli współautorami 35 doniesień konferencyjnych. Niedogodnością w funkcjonowaniu Kół Naukowych jest brak zdefiniowanego budżetu, który umożliwiałby planowanie i samorządne tworzenie preliminarza wydatków na dany rok. Z drugiej strony jednak podczas spotkania ZO z przedstawicielami Kół Naukowych uzyskano informację o dużej przychylności władz uczelni dla naukowego ruchu studenckiego, przejawiającej się m.in. w bezproblemowym finansowaniu przedsięwzięć, o których wspieranie wnioskuje Koło Naukowe.

Ocena spełnienia kryterium 2.4: w pełni

Uzasadnienie oceny: Pracownicy jednostki prowadzą badania naukowe adekwatne do obszaru kształcenia, do którego przyporządkowany został kierunek „zootechnika”. Zdecydowana większość badań dotyczy ściśle dyscypliny zootechnika. Studenci są włączani w badania naukowe.

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

Kadra naukowa prowadząca zajęcia na kierunku „zootechnika” jest kompetentna, posiada znaczący dorobek w zakresie uprawianych specjalności i wykorzystuje swoją wiedzę i umiejętności w procesie kształcenia. Doświadczenie naukowe pracownicy wykorzystują zarówno podczas prowadzenia zajęć kursowych, seminariów, jak i przy prowadzeniu prac dyplomowych. Treści kształcenia, szczególnie w przedmiotach zawodowych są aktualizowane i oparte na własnych badaniach. Nauczyciele akademicy wykazują dużą aktywność w tworzeniu pomocy naukowych w formie skryptów i podręczników. W latach 2011- 2015 uczestniczyli w powstaniu 54 takich publikacji. W sylabusach, wśród zalecanych podręczników często znajdują się opracowania pracowników Wydziału. Wpływ prowadzonych przez pracowników badań naukowych na sylwetkę absolwenta przejawia się w prezentowaniu publikacji nauczycieli podczas seminariów. W programie studiów w ramach modułów do wyboru są przedmioty o charakterze wybitnie autorskim, oparte głównie na badaniach własnych.

Ocena spełnienia kryterium 2.5: w pełni

Uzasadnienie oceny: Wyniki badań są włączane do treści nauczania. Programy poszczególnych przedmiotów, szczególnie o charakterze zawodowym i fakultatywnym, są ściśle powiązane z badaniami naukowymi.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 3

Wydział ma rozwiniętą współpracę z otoczeniem społecznym, gospodarczym, która obejmuje organizację badań oraz ćwiczeń terenowych i badań służących przygotowaniu prac dyplomowych, organizację studenckich praktyk zawodowych oraz konsultacji oferty dydaktycznej, a także weryfikacji osiągania efektów kształcenia. Wydział nie prowadzi studiów we współpracy lub z formalnym udziałem podmiotów zewnętrznych.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 3

brak

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

Z raportu samooceny oraz informacji pozyskanych w czasie wizytacji wynika, że Wydział ma rozwiniętą współpracę z otoczeniem społecznym, gospodarczym. Wyraża się to we współdziałaniu

poszczególnych katedr w organizacji badań oraz ćwiczeń terenowych i badań służących przygotowaniu prac dyplomowych, a na poziomie wydziału skutkuje współdziałaniem w obszarze organizacji studenckich praktyk zawodowych oraz konsultacji oferty dydaktycznej, w tym programów studiów i zawartych w nich treści programowych oraz weryfikacji osiągania efektów kształcenia. Wydział poinformował o współpracy z pracodawcami i organizacjami pracodawców oraz o tym, że prowadził konsultacje w zakresie określania efektów kształcenia z Ośrodkami Doradztwa Rolniczego, firmami paszowymi, mleczarniami, Regionalnym Związkiem Hodowców Owiec i Kóz w Lublinie, Polskim Związkiem Hodowców Bydła Białogrzbiatego i Polską Federacją Hodowców Bydła i Producentów Mleka oraz z hodowcami zwierząt.

Ocena spełnienia kryterium 3.1: w pełni

Uzasadnienie oceny: Wydział ma rozwiniętą współpracę z otoczeniem społecznym, gospodarczym, która obejmuje organizację badań oraz ćwiczeń terenowych i badań służących przygotowaniu prac dyplomowych, organizację studenckich praktyk zawodowych oraz konsultacji oferty dydaktycznej.

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

Wydział nie prowadzi studiów we współpracy lub z formalnym udziałem podmiotów zewnętrznych. Wydział poinformował jednak, że w niektórych zajęciach prowadzonych na Wydziale uczestniczą przedstawiciele podmiotów zewnętrznych. Jako przykłady podano konkretnych przedstawicieli firm paszowych, przedstawiciela Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w Lublinie, a także reprezentantów konsorcjum naukowo-przemysłowego MessaGen.

Ocena spełnienia kryterium 3.2: nie dotyczy

Uzasadnienie oceny: Wydział nie prowadzi studiów we współpracy lub z formalnym udziałem podmiotów zewnętrznych ale w niektórych zajęciach prowadzonych na Wydziale uczestniczą przedstawiciele podmiotów zewnętrznych.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 4

Baza dydaktyczna, z której korzystają studenci studiów I i II stopnia jest na wysokim poziomie i umożliwia osiągnięcie efektów kształcenia dla kierunku „zootechnika”. Biblioteka posiada bogate zasoby, jest w pełni z informatyzowana, nowoczesna z pomieszczeniami zapewniającymi komfortowe warunki pracy. Obecność wielu studentów w bibliotece podczas wizytacji ZO świadczy, że jest przyjazna dla studentów.

**Zalecenia w odniesieniu do kryterium 4
brak**

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

Wydział posiada własną salę wykładową na 100 miejsc oraz korzysta z uczelnianych sal wykładowych. Wszystkie sale są wyposażone w sprzęt multimedialny i przystosowane do prowadzenia zajęć wykładowych. W gestii Wydziału znajdują się także sale do prowadzenia ćwiczeń audytoryjnych (2), seminaryjnych (3), komputerowych (3) i laboratoryjnych do ćwiczeń z biochemii, mikrobiologii, towaroznawstwa, zoologii i entomologii. Wydział dysponuje też salami laboratoryjnymi w stacji doświadczalnej w Felinie. Każda z sal audytoryjnych wyposażona jest w sprzęt multimedialny. W salach do prowadzenia ćwiczeń o charakterze laboratoryjnym znajduje się podstawowy sprzęt, a także sprzęt specjalistyczny: automatyczny analizator krwi, termocykler, termomikser, termoblok, tlenomierz, konduktometr, komora laminarna, zestaw do oceny jakości jaj, mikroskopy, liofilizator laboratoryjny i inne. Sprzęt ten wykorzystywany jest podczas zajęć kursowych oraz przygotowywania eksperymentalnych prac dyplomowych. Prace laboratoryjne prowadzone są w dobrze wyposażonych laboratoriach badawczych np. sprzęt służący do badań z

zakresu biologii molekularnej np. Sekwenator Genetic Analyzer 3100-Avant (Applied Biosystems), Sekwenator płytowy (Applied Biosystems), 7500 Fast Real Time PCR System (Applied Biosystems), Automatyczna stacja do izolacji kwasów nukleinowych i białek QIAcube firmy QIAGEN, Termocyklery: 2x SensoQuest, Bio-Rad, Applied Biosystems, Komora ciemna z kamerą CCD z programem sterująco-analizującym. Wysokospecjalistyczna aparatura badawcza znajduje się także w innych jednostkach i jest wykorzystywana także w procesie dydaktycznym. Studenci mają dostęp do dobrej infrastruktury dydaktycznej i naukowej, która jest w pełni przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Wizytacja ZO bazy dydaktycznej wykazała, że pomieszczenia dydaktyczne i ich wyposażenie są odpowiednie dla realizacji procesu kształcenia. Laboratoria dydaktyczne umożliwiają osiąganie efektów kształcenia w zakresie umiejętności oraz przygotowanie do prowadzenia badań. Studenci studiów drugiego stopnia oraz pracujący w Kołach Naukowych korzystają z laboratoriów badawczych, a więc biorą udział w badaniach naukowych.

Ocena spełnienia kryterium 4.1: w pełni

Uzasadnienie oceny Baza dydaktyczna, z której korzystają studenci studiów I i II stopnia jest na wysokim poziomie i umożliwia osiągnięcie efektów kształcenia dla kierunku „zootechnika”

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

Biblioteka Główna Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie mieści się w nowoczesnym budynku na terenie kampusu, w bezpośredniej bliskości budynku Wydziału. Studenci mogą korzystać z zasobów biblioteki bez konieczności dojazdu, np. w trakcie nawet krótkich przerw w zajęciach i mają nieograniczony dostęp do zasobów. Pomieszczenia znajdują się na dwóch piętrach połączonych windą. Biblioteka jest całkowicie z informatyzowana. Na pierwszym piętrze znajdują się stanowiska komputerowe w dużym i jasnym pomieszczeniu, zapewniającym komfortowe warunki do pracy, w tym stanowisko dla niedowidzących. Studenci chętnie korzystają z komputerów w bibliotece. Podczas wizytacji ZO większość stanowisk była zajęta. Dostęp do zasobów jest możliwy także z każdego komputera poza biblioteką (po zalogowaniu), dzięki zintegrowanemu systemowi VIRTUA. Studenci mają dostęp do baz tematycznych związanych z kierunkiem studiów takich jak m.in. Agris, Agricola, Agro, BioOne, CAB, Science Direct, SIGŻ, Web of Science, a także Wirtualnej Biblioteki Nauki. Księgozbiór biblioteki liczy ponad 380 tys. jednostek. W katalogu elektronicznym pod hasłem „hodowla zwierząt” widnieją 1554 pozycje. W zbiorach biblioteki znajdują się podręczniki wskazane w sylabusach np. Genetyka zwierząt – 74 egz., Hodowla, chów i użytkowanie owiec – 34 egz., Higiena i dobrostan zwierząt gospodarskich – 27 egz.. Ponadto podręczne zbiory znajdują się także w jednostkach Wydziału. Studenci podczas spotkania z Zespołem Wizytującym PKA podkreślili, że są zadowoleni z działalności biblioteki, choć nie wszystkie publikacje wymagane w sylabusach są dostępne. Zdarzają się również problemy podczas sesji, kiedy to niektóre publikacje są dostępne w ograniczonej liczbie egzemplarzy.

Ocena spełnienia kryterium 4.2: wyróżniająca

Uzasadnienie oceny Biblioteka posiada bogate zasoby, jest w pełni z informatyzowana, nowoczesna, z pomieszczeniami zapewniającymi komfortowe warunki pracy. Obecność wielu studentów w bibliotece podczas wizytacji ZO świadczy, że jest przyjazna dla studentów.

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów.

Jednostka nie prowadzi kształcenia na odległość na kierunku „zootechnika”.

Ocena spełnienia kryterium 4.3: nie dotyczy

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 5

Jakość obsługi naukowej i dydaktycznej należy ocenić jako dobrą, nauczyciele akademicy są

dostępni dla studentów. Program opieki materialnej i socjalnej jest dobrze oceniany przez studentów, nie zawiera również uchybień prawnych, natomiast zastrzeżenia prawne budzi podział środków na wsparcie dydaktyczne i naukowe studentów. Uczelnia oferuje pakiet związany z mobilnością studentów, niestety nie cieszy się on szerokim zainteresowaniem ze strony studentów. Jednostka niewystarczająco wspiera studentów w procesie odbywania praktyk, system odbywania praktyk jest mało efektywny. Wydział zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia. Studenci podczas spotkania z przedstawicielem zespołu oceniającego wrazili satysfakcję z systemu opieki naukowo-dydaktycznej oraz materialnej.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 5

- zapewnienie realizacji uprawnień samorządu studenckiego wynikających z art. 202 ust 6 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym,
- opracowanie mechanizmów zachęcających pracowników do podejmowania się opieki na kołami naukowymi,
- aktywizacja studenckiej wymiany międzynarodowej,
- zwiększenie wsparcia w zakresie znajdowania miejsca odbywania praktyk.

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

Programy opieki materialnej i socjalnej są oferowane w zakresie gwarantowanym przez ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym, choć, w przypadku zapomóg, warto rozważyć lepsze uzasadnianie przyznania pomocy w sytuacji, gdy wydawana jest decyzja pozytywna. Informacje na temat świadczeń pomocy materialnej oraz sposobu w jaki student może się o nie ubiegać jest przedstawiana na stronie internetowej Uczelni. W opinii studentów praca Komisji Stypendialnych i administracji wspiera studentów w procesie uzyskania stypendiów. System przyznawania świadczeń jest przejrzysty i dobrze zorganizowany, dzięki czemu pomoc trafia do studentów w terminach, które sami uznają za optymalne, tj. stypendium socjalne w kolejnym miesiącu po złożeniu wniosku, zaś jeżeli chodzi o stypendium rektora dla najlepszych studentów do grudnia roku, w którym złożono wnioski. Wysokość i tryb wypłacania świadczeń ustala Rektor w porozumieniu z samorządem studenckim, co potwierdza dokumentacja oraz spotkanie z przedstawicielami samorządu.

Wykładowcy są dla studentów dostępni na konsultacjach oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej. Na kierunku „zootechnika” istnieje dobra praktyka swobodnego doboru opiekunów prac dyplomowych, co zasadniczo umożliwia swobodny wybór tematu pracy. Uczelnia podejmuje działania mające na celu przekazanie studentom wartości motywujących ich do osiągania lepszych efektów kształcenia. Czują wsparcie uczelni oraz doceniają jej prestiż, choć wskazują na problemy związane z finansowaniem działalności studenckiej, w szczególności naukowej. **Po analizie sytuacji należy wykazać nieprzestrzeganie art. 202 ust. 6 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.** Samorząd studencki, jak i przedstawiciele prężnie działającego Koła Naukowego Biologów i Hodowców Zwierząt nie mają wpływu na podział środków na cele studenckie, studenci nie decydują w sprawie podziału środków na cele studenckie – co doprowadza do sytuacji, w której nie jest możliwe planowanie nawet najmniejszych wydatków. Jest to szczególnie dotkliwym problemem dla SKN BiHZ, które zrzesza ponad 300 osób i w praktyce finansuje swoje działanie samodzielnie. Warto tutaj zaznaczyć, że w ramach swej działalności SKN nie tylko wykonuje badania naukowe, ale realizuje również zajęcia praktyczne, które pomagają uzupełniać w sposób wydatny program kształcenia. Analogicznie utrudniona jest działalność samorządu studentów, który nie jest faktycznym dysponentem środków – przez co każde działanie wymaga zgody władz Uczelni, co w sposób oczywisty godzi w ideę samorządności. Warto zaznaczyć, że przy wypełnieniu przepisów ustawy, to samorząd studencki zapewniałby stabilność finansową kół naukowych, zaś sam mógłby w sposób rozsądny kreować prostudenckie działania. Opiekunowie kół naukowych nie mają żadnych gratyfikacji związanych ze nadprogramowymi obowiązkami. W ocenie okresowej pracownika za działalność tego typu otrzymuję się jedynie 1 punkt na kilkadziesiąt możliwych, co nie sprzyja zaangażowaniu pracowników w taką działalność mimo, że ich wychowankowie są wielokrotnie laureatami Stypendium Ministra.

Ocena spełnienia kryterium 5.1: znacząco

Uzasadnienie oceny: Jakość obsługi naukowej i dydaktycznej należy ocenić jako dobrą, nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów. Program opieki materialnej i socjalnej jest dobrze oceniany przez studentów, nie zawiera również uchybień prawnych, natomiast zastrzeżenia prawne budzi podział środków na wsparcie dydaktyczne i naukowe studentów.

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

Uczelnia oferuje studentom możliwość odbywania praktyk w ramach programu Erasmus + – SMP (Student Mobility Placements) oraz w ramach programu wymian międzynarodowych w krótko i długoterminowych w ramach tego programu. Studenci podczas spotkania z ZO PKA podkreślili, że w przypadku ich kierunku system wymian międzyuczelnianych i międzynarodowych Uczelni jest znacznie ograniczony ze względu na niewielką liczbę ośrodków w Polsce i świecie, które mogą zapewnić realizację programu studiów dla kierunku „zootechnika”. Studenci obecni na spotkaniu, nie byli zainteresowani ofertą wymian, gdyż w ich przekonaniu oferta ta jest nieatrakcyjna dla studentów „zootechniki”.

Ocena spełnienia kryterium 5.2. w pełni

Uzasadnienie: Uczelnia oferuje pakiet związany z mobilnością studentów, niestety nie cieszy się on szerokim zainteresowaniem ze strony studentów.

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

Studenci poprawnie ocenili sposób doboru instytucji, w których odbywają się praktyki. Warto jednak zaznaczyć, że około 90% z nich wybiera praktyki samodzielnie, gdyż nie widzą w tym aspekcie pomocy ze strony Uczelni. Podobnie umiarkowanie odnieśli się do zdobywania efektów kształcenia założonych dla praktyk, gdyż wymagania stawiane im przez praktykodawców często rozmiągają się z wiedzą, jaką przyswoili na zajęciach. Techniki wykorzystywane na praktykach są daleko bardziej zaawansowane. Uczelnia nie wspiera odpowiednio studentów w znalezieniu praktyk. Warto podkreślić, że uczelnia na bieżąco ewaluuje praktyki i przykładą wiele uwagi do ich prawidłowego przebiegu. Zabezpiecza to jakość praktyk pod kątem logistycznym – niestety zbierane informacje nie mają przełożenia na programy kształcenia. Kontakt z otoczeniem społecznym, gospodarczym oraz z rynkiem pracy jest również zapewniony poprzez zgodne z programem studiów wyjazdy terenowe, praktyki zawodowe oraz prowadzone przez Wydział okresowe konsultacje z interesariuszami.

Ocena spełnienia kryterium 5.3. znacząco

Uzasadnienie: Jednostka niewystarczająco wspiera studentów w procesie odbywania praktyk, system odbywania praktyk jest mało efektywny.

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia. Budynki dydaktyczne nie są w pełni dostosowane, zaś w przypadku zajęć możliwe jest zindywidualizowanie procesu kształcenia.

Ocena spełnienia kryterium 5.4. w pełni

Uzasadnienie: Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

W ocenie studentów, którzy uczestniczyli w spotkaniu z ZO jakość obsługi administracyjnej stoi na wysokim poziomie. W ich opinii godziny pracy sekretariatów są odpowiednie, zaś wiedza i umiejętności pracowników pomagają w rozwiązywaniu wszelkich problemów formalno-prawnych studentów. Studenci dostrzegają wsparcie, tak przy okazji rozwiązywania problemów studenckich, związanych ze studiowaniem, jak i ze sprawami socjalno-bytowymi. Wszystkie niezbędne informacje znajdują się na stronie internetowej. Administracja jest określana jako przyjazna studentowi. Pracownicy administracji są odbierani jako osoby pracowite i chętne do pomocy. Rola starostów lat i

samorządu studenckiego jest w kwestii rozwiązywania problemów wskazywana jako element bliskiego planu, z którego studenci jednak rzadko korzystają. Na Uczelni wszelkie informacje dotyczące procesu kształcenia na kierunku są udostępniane studentom i kandydatom na studia. Dokumenty są aktualne i sumiennie publikowane. Studenci nie widzą potrzeby wpływu na proces, udostępniania informacji gdyż jest w ich przekonaniu w pełni satysfakcjonujący. Warto zastanowić się jednak nad badaniem satysfakcji studentów z dostępności i aktualności informacji. Dobrą praktyką w tym zakresie byłoby szersze udostępnienie wyników działań systemu zapewniania jakości kształcenia oraz podjęcie działań zmierzających do opracowania i udostępnienia wyników badania losów absolwentów – gdyż badania są prowadzone w bardzo pożytecznej dla kierunku formie.

Ocena spełnienia kryterium 5.5. w pełni

Uzasadnienie: Studenci podczas spotkania z przedstawicielem zespołu oceniającego wrzucili satysfakcję z systemu obsługi administracyjnej oraz dostępu do informacji.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 6

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia wprowadzony został w Uczelni w 2001 r. Działania związane z wdrażaniem wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia zapoczątkowane zostały Uchwałą Senatu Uczelni z 2001 r. W związku ze zmieniającą się sytuacją prawną, w tym nowelizacją ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia został dostosowany do zmienionych uwarunkowań prawnych. Obecnie funkcjonuje w oparciu o Uchwale Senatu z 2009 r. stanowiącą m.in.: o strukturze Systemu, zadań Wydziałowych Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia oraz Rad Programowych, a także Zarządzenie Rektora Uniwersytetu z 2013 r. określające procedury funkcjonowania wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia oraz rodzaje ankiet, zasady opracowywania oraz przeprowadzania i publikowania ich wyników. W 2013 r. Senat Uczelni podjął również Uchwałę w sprawie Systemu odnoszącą się do Strategii Rozwoju Uniwersytetu na lata 2013-2020, z której wynika, iż celem wprowadzenia Systemu jest m.in.: ciągle podnoszenie poziomu wykształcenia absolwentów oraz podnoszenie rangi pracy dydaktycznej zatrudnionych nauczycieli akademickich i specjalistów poza Uczelnią. Polityka jakości wyrażona została w misji i strategii Uczelni oraz Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt. Stałe podnoszenie jakości kształcenia zostało uznane za jeden z priorytetów. Służą temu określone w strategii Wydziału cele operacyjne odnoszące się do jakości.

Na Wydziale opracowana została Księga Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, w zakresie której stosowane procedury i narzędzia obejmują wszystkie obszary istotne dla jakości kształcenia oraz wspierające doskonalenie jakości procesu dydaktycznego na kierunku „zootechnika”. Proces ten jest monitorowany i poddawany okresowej ocenie, w tym ocenie osiągania efektów kształcenia przez studentów. Działania realizowane na podstawie dokonywanych analiz świadczą o staraniach związanych z prowadzeniem czynności naprawczych. Struktura podmiotowa organów uprawnionych do podejmowania działań i realizacji postulatów dotyczących monitorowania realizacji efektów kształcenia jest przejrzysta. W tworzeniu i funkcjonowaniu Systemu biorą udział przedstawiciele wszystkich grup interesariuszy, w tym przedstawiciele pracodawców.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 6

Ankietyzacja powinna być prowadzona z zachowaniem zasady dobrowolności, a wyniki ankiet powinny być dostępne środowisku akademickiemu. Należy usprawnić funkcjonujący w Uczelni system monitorowania losów zawodowych absolwentów, tak by możliwe było wykorzystywanie wyników badań do doskonalenia programu kształcenia, mającego na celu jego dostosowanie do potrzeb rynku pracy. Zaleca się również określenie narzędzia umożliwiającego dokonywanie oceny środków wsparcia przez studentów.

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1 projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie

interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*

- 6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,
- 6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*
- 6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,
- 6.1.5 wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*
- 6.1.6 kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*
- 6.1.7 wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,
- 6.1.8 zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,
- 6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,
- 6.1.10 dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

6.1.1.

Efekty kształcenia dla kierunku „zootechnika” zatwierdziła Rada Wydziału, a następnie przyjął Uchwałą Senat UP w Lublinie. Plany studiów i programy kształcenia analizuje i modyfikuje Rada Programowa kierunku „zootechnika”. W procesie projektowania efektów kształcenia i ich zmian wykorzystywane są opinie i propozycje formułowane przez studentów oraz pracowników Wydziału, a także przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców oraz organizacji pracodawców związanych z kierunkiem „zootechnika”. Samorząd Studencki opiniował m.in. efekty kształcenia i plany studiów. Analiza składu Rady Wydziału pozwala stwierdzić, iż został spełniony obowiązek określony w art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o Szkolnictwie wyższym dotyczący zapewnienia udziału studentów i doktorantów na poziomie co najmniej 20% ogólnego składu. Studenci uczestniczyli w posiedzeniach organów kolegialnych, podczas których uchwalane były programy studiów dla Interesariusze zewnętrzni opiniują programy i efekty kształcenia pod kątem ich zgodności z oczekiwaniami i potrzebami rynku pracy, kształtując tym samym profil programów kształcenia oraz współpracują w zakresie organizacji studenckich praktyk zawodowych, kursów specjalistycznych, szkoleń i staży. Biorą ponadto udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia) na wizytowanym kierunku studiów przekazując studentom min. informacje w zakresie praktycznego wykorzystania aktualnej wiedzy zootechnicznej. W sporządzanych dla kierunku „zootechnika” *Sprawozdaniach z konsultacji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego* opisywane i analizowane są oczekiwania w zakresie kierunkowych efektów kształcenia oraz kompetencji absolwentów. Sformułowane na podstawie powyższych analiz zalecenia przekazywane są przez WKds.JK Radzie Programowej wizytowanego kierunku studiów.

Biorąc powyższe pod uwagę można uznać, iż Jednostka rozwinęła i stosuje poprawny system projektowania oraz doskonalenia efektów kształcenia odbywający się przy udziale przedstawicieli wszystkich grup interesariuszy.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.1. – w pełni

6.1.2.

Monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na kierunku „zootechnika” dokonywane jest w sposób ciągły. Warunkiem ukończenia studiów jest zdanie wszystkich wymaganych planem studiów egzaminów, uzyskanie zaliczeń, a także przygotowanie pracy dyplomowej i uzyskanie pozytywnego wyniku egzaminu dyplomowego. Odpowiedni dobór form zajęć dydaktycznych – wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, terenowe oraz praktyka zawodowa, umożliwiać ma studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Należy zauważyć, iż studenci kierunku „zootechnika” mają możliwość poszerzenia uzyskanych efekty kształcenia poprzez aktywny udział w studenckich Kołach Naukowych. Monitorowanie stopnia

osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia odbywa się na podstawie wyników etapowych prac zaliczeniowych, egzaminów, hospitacji prowadzonych zajęć dydaktycznych, wyników ankiet wypełnianych przez studentów i dyplomantów, prac dyplomowych, analizy sylabusów (zmian w sylabusach dokonują nauczyciele akademicki odpowiadający za przedmiot), ale też weryfikacji planów studiów i programów kształcenia, archiwizacji dokumentów świadczących o osiąganiu efektów kształcenia (min. prace zaliczeniowe, egzaminacyjne, testy, projekty, oraz wszystkie potwierdzające zdobycie przez studenta założonych w programie efektów kształcenia archiwizowane są przez okres nie krótszy niż rok po zakończeniu cyklu kształcenia w celu dokonywania cyklicznych przeglądów), doboru kadry zaangażowanej w proces kształcenia, współpracy z interesariuszami zewnętrznymi (w zakresie tworzenia i zmian w programach oraz efektach kształcenia, a także odbywania praktyk zawodowych) oraz wewnętrznymi (w procesie doskonalenia kształcenia). W następstwie wytycznych wskazanych w sprawozdaniach z działania Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia wprowadzono min.: korekty w planach studiów oraz sylabusach poszczególnych modułów, przeprowadzano rozmowy z opiekunami naukowymi w celu wyeliminowania inżynierskich prac dyplomowych o charakterze monografii, a w przypadku przedmiotów, z których odnotowano niski odsetek zaliczeń wśród studentów podjęte zostały działania naprawcze (studencka ankieta diagnozująca, a w następstwie zmiana metod dydaktycznych), dokonano też szczegółowej oceny zajęć dydaktycznych. Obsadę personalną przedmiotów zatwierdza na cały rok akademicki Rada Wydziału BiHZ.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.2. – w pełni

6.1.3.

Weryfikacja osiąganych przez studentów efektów kształcenia na kierunku „zootechnika” prowadzona obejmuje m.in.: zaliczenia z poszczególnych przedmiotów, realizację studenckich praktyk zawodowych, weryfikację efektów w procesie dyplomowania. Zasady weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia zawarte zostały w Regulaminie studiów, a także w wynikających z obowiązujących instrukcji i procedur wydziałowego WSZJK min.: *Weryfikacji efektów kształcenia na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt, Instrukcja oceny praktyk programowych, Regulaminu odbywania i zaliczania praktyk zawodowych, Instrukcja procesu dyplomowania*. Sformułowane zostały ponadto: *Regulamin krajowych studenckich praktyk programowych Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz Ramowy program zawodowych praktyk studenckich dla kierunku zootechnika*, a także *Wymagania merytoryczne dotyczące prac dyplomowych inżynierskich, licencjackich i magisterskich na kierunkach realizowanych na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt*. W dokumentach tych podane są informacje na temat stosowanego systemu oceny.

Podstawowym elementem systemu weryfikacji kierunkowych efektów kształcenia jest metoda ich weryfikacji na poziomie poszczególnych przedmiotów przez prowadzących przedmioty. O formie egzaminu oraz sposobie zaliczenia prowadzący ma obowiązek poinformować studentów w trakcie pierwszych zajęć z modułu. Efekty kształcenia oraz treści programowe poszczególnych przedmiotów określone są w sylabusach, które również podlegają weryfikacji przez Radę programową kierunku.

Do uzyskania oceny pozytywnej z przedmiotu konieczne jest, aby student posiadał wszystkie zawarte w module efekty kształcenia (wiedzę, umiejętności) w stopniu co najmniej dostatecznym, a także kompetencje społeczne. Wszyscy nauczyciele akademicki zobowiązani są do bieżącej analizy osiąganych efektów kształcenia (podczas trwania zajęć z przedmiotu oraz po ich zakończeniu).

Efekty kształcenia z punktu widzenia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskane w podczas praktyk zawodowych weryfikowane są na podstawie prowadzonych przez studentów dzienników praktyk. Treść sprawozdań zawartych w dziennikach praktyk potwierdzana jest przez zakładowego opiekuna praktyki i stanowi podstawę do uzyskania zaliczenia. Nadzór nad realizacją praktyki pełni pracownik Zakładu Szkolenia Praktycznego (ZSP). Praktyka obowiązuje wszystkich studentów i odbywa się na wizytowanym kierunku na szóstym semestrze studiów pierwszego stopnia. Po zakończeniu praktyk odbywa się egzamin ustny przed powołaną przez Dziekana Wydziału zgodnie z Regulaminem studiów 3-osobową *Komisją do przeprowadzenia egzaminu z praktyk zawodowych*. Po egzaminie studenci wypełniają ankietę oceniającą przebieg i warunki praktyki, co stanowi podstawę sporządzenia przez Zakład Szkolenia Praktycznego rocznego raportu. Zaliczenie praktyk zawodowych przewidzianych do realizacji w danym semestrze w planie studiów jest warunkiem zaliczenia tego semestru.

Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia przeanalizowany został również na etapie procesu dyplomowania obejmującego prace dyplomową oraz egzamin dyplomowy. Tematy prac dyplomowych zgłaszane są kierownikom poszczególnych jednostek organizacyjnych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni (w wyjątkowych sytuacjach na wniosek Dziekana Rada Wydziału może upoważnić do kierowania pracą dyplomową specjalistę spoza Uczelni, posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora). Tematy prac dyplomowych po zatwierdzeniu przez kierownika jednostki, podawane są do wiadomości studentom, którzy po konsultacjach z nauczycielami akademickimi dokonują samodzielnie ich wyboru. Ostateczną decyzję o przydzieleniu tematu podejmuje jednak kierownik jednostki organizacyjnej po konsultacji z nauczycielami jednostki. Po złożeniu pracy dyplomowej i uzyskaniu pozytywnych ocen wystawionych przez promotora i recenzenta, student przystępuje do egzaminu dyplomowego, który jest egzaminem ustnym i odbywa się przed powołaną przez Dziekana komisją, w skład której wchodzi dziekan lub prodziekan jako przewodniczący, promotor pracy dyplomowej oraz jej recenzent. Podczas egzaminu dyplomowego student prezentuje pracę i odpowiada na trzy pytania, które mogą być związane ze wszystkimi modułami realizowanymi w czasie studiów oraz tematyką pracy dyplomowej. Do weryfikacji oryginalności pisemnych prac dyplomowych Rektor Uczelni wprowadził Zarządzeniem z grudnia 2015 r. *Regulamin korzystania z internetowego systemu antyplagiatowego*. Powyższy Regulamin stosowany jest na WBiHZ od stycznia 2016 r.

Doskonaleniu prowadzenia zajęć i przestrzegania właściwych reguł oceniania służą także prowadzone hospitacje, szczególnie pod względem doboru metod form weryfikacji efektów kształcenia. Weryfikację osiągniętych efektów przeprowadza się ponadto na podstawie analizy ankiet studenckich, praktyk i dyplomanta (min. w ankiecie dyplomanta zawarte są pytania o zgodność tematyki praktyki z realizowanym kierunkiem studiów oraz o ocenę stopnia opieki ze strony promotora pracy dyplomowej), ponadto na podstawie informacji uzyskanych od interesariuszy zewnętrznych, konsultacji z podmiotami. Roczna ocena efektów kształcenia wraz z rekomendacjami dla Rady Programowej i odpowiedzialnych za przedmiot nauczycieli akademickich przedstawiona jest w sprawozdaniach WKdsJK.

Na podstawie dokumentacji oraz informacji uzyskanych podczas wizytacji można stwierdzić, że na kierunku „zootechnika” stosowane są narzędzia umożliwiające skuteczną weryfikację zakładanych efektów kształcenia.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.3. – w pełni

6.1.4.

Senat Uczelni przyjął w dniu 29 maja 2015 r. Uchwałę w sprawie zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się oraz powoływania i sposobu działania komisji weryfikujących efekty uczenia się w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie. Wykonanie powyższej Uchwały powierzono dziekanom wydziałów i na jej podstawie Rada Wydziału prowadzącego kierunek „zootechnika” ustanowiła na okres do 30.08.2016 r. Pełnomocnika dziekana ds. potwierdzania efektów uczenia się, w którego gestii leży powoływanie Komisji ds. weryfikacji efektów uczenia się. Z informacji uzyskanych podczas wizytacji wynika, iż brak jest na ocenianym kierunku zainteresowanych potwierdzaniem efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, tak więc roli WSZJK w tym procesie nie można obecnie ocenić. Zauważalne jest jednak pozytywne działanie Władz zarówno Uczelni, jak i Wydziału w zakresie reagowania na zmieniające się uregulowania prawne.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.4. – nie dotyczy

6.1.5.

Obowiązek monitorowania losów zawodowych absolwentów realizowany jest przez jednostkę ogólnouczelnianą, którą jest Biuro Karier Studenckich. Biuro posiada dane adresowe absolwentów od 2010 r. Ankieta absolwenta prowadzona jest w formie elektronicznej w systemie BAZUS. Podczas wizytacji nie przedstawiono jednak wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów wyjaśniając, iż działanie systemu jest nieprawidłowe i w związku z tym informacje zawarte w ankietach nie zostały dotychczas właściwie przetworzone. Uczelnia jednak współpracuje z Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu – będącym partnerem wiodącym - przy realizacji projektu „Monitoring losów absolwentów w kontekście dostosowania oferty edukacyjnej do potrzeb gospodarki opartej na wiedzy i wymogów rynku pracy”, którego celem jest opracowanie serwisu

internetowego umożliwiającego współpracę uczelni z absolwentami oraz badanie ich losów zawodowych.

Zauważyć należy, że dotychczas brak jest wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów będących podstawą oceny rynkowej przydatności efektów kształcenia i ich doskonalenia, podjęte zostały jednak stosowne działania, aby ten stan rzeczy zmienić. Z informacji uzyskanych przez pracowników Wydziału w drodze kontaktów nieformalnych wynika, że osiągnięte przez absolwentów kierunku „zootechnika” efekty kształcenia przydatne są na rynku pracy, i w większości nie mają oni problemów ze znalezieniem zatrudnienia zgodnym z ukończonym kierunkiem studiów.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.5. – w pełni

6.1.6.

Funkcjonujący na Wydziale wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia obejmuje ocenę kadry prowadzącej kształcenie oraz wspierającej ten proces poprzez realizację wytycznych określonych w obowiązującej w Jednostce *Księdze Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia*. Cele określone w powyższych wytycznych realizowane są poprzez stosowanie instrumentów, tj.: ankiety oceny satysfakcji studenta (wypełniana drogą elektroniczną, na uwagę zasługuje brak w niej pytania otwartego), ankieta pracownika inżynieryjno-technicznego i naukowo-technicznego, ankieta dyplomanta (wypełniana w wersji papierowej po zaliczeniu ostatniego semestru studiów, przed obroną pracy dyplomowej), ocena okresowa nauczycieli akademickich, hospitacje zajęć dydaktycznych.

Ankietyzację elektroniczną przeprowadza się z zachowaniem anonimowości i poufności badań, jednak **bez zachowania zasady dobrowolności** – wysoce niewłaściwą praktyką jest wprowadzenie blokady systemu elektronicznego przewidzianego do obsługi dydaktyki w przypadku niewypełnienia przez studenta ankiety. Ocena pracowników wspierających proces kształcenia dokonywana jest za pomocą wspomnianej wyżej ankiety pracownika inżynieryjno-technicznego i naukowo-technicznego. Badaniem objęte jest także sprawdzenie zadowolenia studentów z obsługi administracyjnej pełnionej przez dziekanat – pytanie oceniające dotyczące obsługi studentów w dziekanacie zawarte jest w ankiecie dyplomanta. Po przeprowadzonej ankietyzacji WKdsJK formułuje wnioski w postaci raportów włączanych do rocznego sprawozdania z działania wydziałowego Systemu, omawianego na posiedzeniu Rady Wydziału. Raporty z ankietyzacji elektronicznej opracowuje uczelniany Dział Organizacji Studiów i przekazywane są one następnie m.in. Dziekanowi Wydziału. W przypadku nauczycieli źle ocenionych przez studentów analizuje się przyczyny oraz prowadzi rozmowy, mające na celu zwiększenie u tych osób zaangażowania w pracę dydaktyczną.

Prowadzone na kierunku „zootechnika” hospitacje zajęć obejmują wszystkich nauczycieli akademickich oraz doktorantów. Dzielą się na hospitacje planowe (przeprowadzane na podstawie ramowych harmonogramów hospitacji ustalanych na rok akademicki) oraz pozaplanowe (wynikające z doraźnej potrzeby i pełniące funkcję profilaktyczną i rozpoznawczą). Z hospitacji sporządzane są przez kierowników jednostek raporty/ sprawozdania, które przekazywane są Dziekanowi. Osoby hospitowane zapoznawane są z wnioskami wynikającymi z hospitacji i zobowiązane uwzględnić powyższe wnioski podczas planowania i prowadzenia przez siebie zajęć.

Ocena okresowa kadry akademickiej, uwzględniająca dorobek naukowy, dydaktyczny oraz organizacyjny, zgodnie z wymaganiami art. 132 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, odbywa się z pomocą Arkusza Oceny Okresowej zatwierdzonego przez Senat Uczelni. Podczas oceny okresowej nauczycieli akademickich uwzględniane są wyniki ankiety studenckiej i hospitacji. Arkusze brane są również pod uwagę w systemie motywacyjnym kadry.

Zarówno indywidualne wyniki ankiet, wyniki hospitacji, jak i nowe osiągnięcia naukowe, dane na temat szkoleń, promotorstwa prac oraz wyniki oceny okresowej zamieszczane są w Karcie Nauczyciela, do której dostęp mają: zainteresowany nauczyciel akademicki (w tym doktorant), Dziekan, członkowie WKdsJK, oraz przewodniczący Rady Programowej oraz kierownik jednostki. Karta Nauczyciela stanowi dokument umożliwiający prowadzenie weryfikacji kwalifikacji nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na danym kierunku studiów wprowadzony *Instrukcją zapewnienia jakości kadry dydaktycznej* WBiHZ UP w Lublinie stanowiąca załącznik do Księgi Jakości. W raportach WKdsJK zamieszczane są informacje odnoszące się do analizy danych zawartych w tych dokumentach.

Elementem motywacyjnym stosowanym w Uczelni w ramach polityki kadrowej są przyznawane nauczycielom akademickim przez Rektora nagrody za działalność naukową oraz dydaktyczną i

organizacyjną. Realizowana polityka kadrowa zgodna jest ze Strategią Rozwoju Wydziału na lata 2013-2020. Na WBiHZ Kolegium Dziekańskie lub Rada Wydziału przyznają indywidualne nagrody dla najlepszych młodych pracowników rokujących szybkie uzyskanie stopni naukowych. Pracownicy uzyskujący bardzo dobre wyniki w pracy dydaktycznej wybierani są jako najlepsi wykładowcy. Nauczyciele akademicki uzyskujący słabsze oceny pracy dydaktycznej opracowują plan działań naprawczych.

WSZJK obejmuje zatem prowadzoną na Wydziale politykę kadrową, m.in. poprzez działania w zakresie oceny okresowej z uwzględnieniem opinii wyrażonych przez studentów w procesie ankietyzacji oraz wyników hospitacji.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.6. – w pełni

6.1.7.

Ankietyzację przeprowadza się drogą elektroniczną (w systemie Wirtualna Uczelnia) po zakończeniu każdego semestru, a ocenie podlegają wykłady i ćwiczenia. Każdy ankietowany nauczyciel akademicki ma dostęp do wyników ankiet dotyczących oceny prowadzonych przez siebie zajęć bezpośrednio po zakończeniu ankietyzacji. Zgodnie z obowiązującą na WBiHZ *Instrukcją przeprowadzania ankietyzacji* wyniki ankiet przekazywane są przez Dziekana kierownikowi jednostki i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. W przypadku sformułowanych przez studentów uwag krytycznych do procesu realizacji przedmiotów dokonywana jest przez kierownika jednostki analiza przyczyn oraz prowadzone rozmowy mające na celu zwiększenie zaangażowania nauczycieli akademickich w pracę dydaktyczną. Wyniki podjętych działań naprawczych przekazywane są Dziekanowi, a następnie WKdsJK. Wynikająca z ankietyzacji ocena studentów zamieszczania jest w Karcie Nauczyciela i uwzględniana podczas obsady zajęć dydaktycznych oraz w okresowej ocenie kadry naukowo-dydaktycznej przeprowadzanej zgodnie z zapisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Raport z ankietyzacji stanowi część składową rocznego sprawozdania z działania Systemu opracowanego przez WKdsJK, omawianego na posiedzeniu Rady Wydziału i następnie przekazywanego Prorektorowi ds. Studenckich i Dydaktyki.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.7. – w pełni

Ocena infrastruktury dydaktycznej, naukowej oraz wsparcia studentów jest jednym z zadań elementów systemu zapewniania jakości kształcenia. W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie stosowana jest procedura *Zasoby wsparcia materialnego i naukowo – dydaktycznego dla studentów i doktorantów* obejmująca działania związane z zapewnieniem „warunków pozwalających na rozwój zainteresowań studenta, wypoczynek i czynne uczestnictwo w życiu społecznym”. Wytyczne zawarte w Procedurze porządkują kwestie dotyczące udzielania wsparcia studentom i określają wskaźniki docelowe w ramach poszczególnych działań. Na Wydziale obowiązuje *Instrukcja oceny bazy materialnej i dydaktycznej*. Celem instrukcji jest ujednolicenie sposobu oceny bazy materialnej i dydaktycznej. Nadzór nad utrzymaniem i oceną bazy pełni kierownik jednostki, który zgłasza stwierdzone braki do Dziekana Wydziału. Kierownik jednostki sporządza również protokół o jakości bazy materialnej i dydaktycznej i przekazuje informacje Radzie Programowej. W raporcie WKdsJK dokonano analizy ankiet dyplomantów, w których odpowiadali oni na pytania dotyczące oceny dostępu do literatury i baz danych, bazy dydaktycznej, warunków socjalno-bytowych w czasie studiów, czy warunków umożliwiających rozwój kulturalny, sportowy i intelektualny. Raport ten stanowi załącznik do rocznego sprawozdania WKdsJK. Z informacji uzyskanych podczas wizytacji wynika, iż kwestie związane z użytkowaniem i przydatnością infrastruktury w procesie kształcenia są na bieżąco monitorowane. Wyposażenie Wydziału na podstawie sporządzanych analiz jest w miarę możliwości finansowych modernizowane i unowocześniane, tak by zapewniało optymalne warunki służące osiąganiu zakładanych efektów kształcenia. W Uczelni wprowadzono system antyplagiatowy, działają komisje dyscyplinarne i odwoławcze, zabezpieczono również interesy studentów niepełnosprawnych. Studenci mogą także korzystać z pomocy Biura Karier Studenckich. W ramach WSZJK nie określono jednak narzędzia umożliwiającego dokonywanie oceny środków wsparcia przez studentów.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.8. – w pełni

6.1.9.

WSZJK zawiera zbiór procedur, do których przypisano instrukcje stanowiące załączniki do

obowiązującej na Wydziale Księgi Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. WKdsJK opracowała harmonogram działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na rok akademicki 2015/2016 obejmujący przewidziane na każdy miesiąc zadania, do których przyporządkowano podmiot wykonujący lub odpowiedzialny za realizację wskazanych zadań oraz określono termin ich wykonania. Harmonogram ten obejmuje działania realizowane w ramach Systemu, a należą do nich m.in.: przeprowadzenie ankietyzacji studenckiej, dyplomantów, przekazanie ankiet do WKdsJK; sporządzenie raportów z wynikami ankiet studenckich i przekazanie ich Dziekanowi; opracowanie sprawozdania z przeprowadzonych hospitacji za ubiegły rok akademicki; konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym dla kierunku i każdego poziomu studiów; analiza protokołów z konsultacji z podmiotami zewnętrznymi i przekazanie zaleceń Radzie Programowej kierunku; weryfikację zasad i procedur doskonalenia jakości procesu dydaktycznego i opracowanie propozycji zmian oraz zgłoszenie ich do zatwierdzenia Dziekanowi i Radzie Wydziału; aktualizację opisu modułów realizowanych w semestrach i przekazanie go do Rady Programowej kierunku w celu umieszczenia w Karcie Kierunku; weryfikację dorobku nauczycieli akademickich w celu przypisania ich do minimum kadrowych poszczególnych kierunków studiów; aktualizację danych w Kartach Nauczyciela;; zamieszczanie na stronie internetowej Wydziału i na tablicach przed dziekanatem rozkładów zajęć dydaktycznych; sporządzenie protokołu o jakości bazy dydaktycznej i materialnej i przekazanie go Radzie Programowej; analizę i zatwierdzenie rocznego raportu WKdsJK, przyjęcie rekomendacji w celu doskonalenia efektów kształcenia i/lub programu studiów, oraz przekazanie raportu WKdsJK do Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia (UKdsDiZJK); przedstawienie na posiedzeniu Senatu Uczelni raportu z działalności UKdsDiZJK oraz efektów funkcjonowania w Uczelni WSZJK. Działania związane z monitorowaniem jakości kształcenia są na bieżąco weryfikowane na podstawie sporządzanych przez podmioty, w tym m.in. Dziekana, WKdsJK, Kierowników jednostek sprawozdań/ raportów cząstkowych, w których następnie modyfikuje się działania dotyczące procesu jakości kształcenia na kierunku „zootechnika”.

Opracowania wydziałowe, analizy ankiet, karty oceny, raporty przechowywane są w Dziekanacie lub w jednostkach organizacyjnych. Materiały potwierdzające weryfikację efektów kształcenia (testy, kolokwia, egzaminy, prace pisemne) gromadzą i archiwizują nauczyciele akademicy odpowiedzialni za weryfikację efektów kształcenia w ramach danego przedmiotu.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.9. – w pełni

6.1.10.

Dostęp do planów studiów, opisów modułów, matryc efektów kształcenia oraz informacji o procesie kształcenia i organizacji toku studiów na kierunku „zootechnika” zapewniony jest poprzez stronę internetową Wydziału. Na stronie znajduje się *Strategia Rozwoju Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt na lata 2013-2020*, a w zakładce ‘jakość kształcenia’ zamieszczone zostały informacje systemem zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale, tj. skład WKdsJK oraz harmonogram jej działań, stosowne uchwały Rady Wydziału, Księga Jakości, Instrukcje, *Raport z wykonania zadań związanych z doskonaleniem jakości kształcenia oraz z oceny stanu jakości kształcenia na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt w roku 2015*, informacje nt. organizowanych przez Wydział konferencji związanych z jakością kształcenia. Brak jest jednak raportów z wyników ankietyzacji. Zgodnie z *Instrukcją gromadzenia i udostępniania informacji o jakości kształcenia*, podstawowe dokumenty dotyczące każdego kierunku, w tym wizytowanej „zootechniki”, m.in. programy kształcenia, opisy modułów, kierunkowe efekty kształcenia, ECTS, plany studiów, harmonogramy zajęć, przechowywane są w wersji elektronicznej w Karcie Kierunku, na stronie internetowej WBiHZ, a także w wersji papierowej w Dziekanacie. Na stronie internetowej dostępne są również uchwalone przez Radę Wydziału zamiany w programach kształcenia i planach studiów. Nauczyciel akademicki odpowiedzialny na moduł zobowiązany jest wprowadzić opisy modułów do Karty Kierunku, a zmiany w nim powinny być wprowadzone nie później niż na tydzień przed rozpoczęciem zajęć z danego przedmiotu. Wizytowana jednostka stosuje system informatyczny do obsługi dydaktyki.

Terminy egzaminów z praktyk znajdują się na tablicach ogłoszeń przy Dziekanacie i Zakładzie Szkolenia Praktycznego, natomiast zatwierdzone przez kierownika jednostki tematy prac dyplomowych podawane są do wiadomości studentom w sekretariatach jednostek oraz na tablicach ogłoszeń i spotkaniach informacyjnych. Ocena przepływu informacji dla studentów w Uczelni

realizowana jest poprzez analizę ankietyzacji dyplomantów. Na stronie internetowej Wydziału wyniki tej analizy nie są jednak dostępne.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.10. – w pełni

Ocena spełnienia kryterium 6.1 z uwzględnieniem kryteriów od 6.1.1 do 6.1.1.10 – w pełni

Uzasadnienie: Funkcjonujący na Wydziale Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia wdrożony został z uwzględnieniem realizowanej w Jednostce polityki jakości umożliwiając ocenę oraz doskonalenie metod realizacji procesu kształcenia. Wydział monitoruje i analizuje obszary jakości kształcenia, w tym przeprowadza weryfikację efektów kształcenia na wszystkich etapach procesu dydaktycznego, ocenia jakość kadry, dokonuje przeglądów programowych. Wyniki monitorowania wykorzystuje do doskonalenia procesu dydaktycznego. Wyniki stosowanej oceny efektów kształcenia stanowią podstawę zmian m.in. programu studiów oraz metod jego realizacji. Dotychczasowe działania pro jakościowe prowadzone na Wydziale obrazują poprawnie realizowany, zestaw przedsięwzięć doskonalących jakość kształcenia. W działanie WSZJK zaangażowani są przedstawiciele wszystkich grup interesariuszy wewnętrznych oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego.

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

Wydział dokonuje systematycznej oceny systemu zapewniania jakości na podstawie przeprowadzonych wśród studentów ankiet modułów, ankiet praktyk i ankiet absolwenta, hospitacji zajęć, analizy i oceny kart nauczycieli akademickich biorących udział w procesie kształcenia, informacji uzyskanych od interesariuszy, a także poprzez konsultacje ze studentami. WKdsJK wskazuje metody doskonalenia jakości kształcenia, w tym organizacji i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz metod i form kształcenia

Podstawą funkcjonowania WSZJK jest *Harmonogram działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt UP w Lublinie* przygotowany na dany rok akademicki i umieszczony na stronie internetowej Wydziału. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości poprzez działania WKdsJK, której prace nadzoruje UKZJK. Ocena skuteczności WSZJK jest weryfikowana przez Radę Wydziału, która analizuje i zatwierdza raport dotyczący doskonalenia wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Raport wraz z załącznikami jest dostępny na stronie internetowej. Na uwagę zasługuje również fakt zorganizowania przez Wydział konferencji dotyczącej jakości kształcenia na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt, która odbyła się w dniu 11 czerwca 2015 r. W konferencji uczestniczyli również interesariusze zewnętrzni.

Roczna ocena funkcjonowania WSZJK jest przedstawiana Radzie Wydziału. W następstwie wytycznych wskazanych w sprawozdaniach z działania WZds.JK wprowadzono m.in.: korekty w planach studiów oraz sylabusach poszczególnych modułów, przeprowadzono rozmowy z opiekunami naukowymi w celu wyeliminowania inżynierskich prac dyplomowych o charakterze monografii, a w przypadku przedmiotów, z których odnotowano niski odsetek zaliczeń wśród studentów podjęte zostały działania naprawcze. Na Wydziale obowiązuje *Instrukcja okresowej weryfikacji Procedur/Instrukcji/Zasad*, zgodnie z którą propozycję zmian w zasadach zapewnienia jakości kształcenia może zgłosić każdy student, pracownik oraz inne osoby z otoczenia społeczno-gospodarczego. Propozycje zmian zgłaszane są za pośrednictwem Dziekana do Rady Programowej kierunku lub WKdsJK, która po przeanalizowaniu przekazuje je na posiedzenie Rady Wydziału

Ocena spełnienia kryterium 6.2 – w pełni

Uzasadnienie oceny: Wydział dokonuje regularnej oceny funkcjonowania WSZJK, a roczny raport jest omawiany na posiedzeniu Rady Wydziału, w wyniku analizy uzyskanych informacji wprowadzono istotne zmiany w np. w planach studiów i procesie dyplomowania.

* - stopień spełnienia oznaczonego gwiazdką kryterium II i II stopnia warunkuje ocenę kryterium nadrzędnego, tj. odpowiednio II i I stopnia

wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Przedstawiona analiza SWOT prawidłowo identyfikuje mocne strony jednostki do których należą: silna kadra naukowa, dobre wyposażenie jednostek w aparaturę badawczą, wzrost aktywności w pozyskiwaniu środków na badania i sukcesywny wzrost publikacji w prestiżowych czasopismach. Ta ocena jest prawidłowa i jednoznacznie wskazuje, że Wydział posiada potencjał pozwalający na dalszy rozwój, w tym podnoszenie poziomu kształcenia na ocenianym kierunku. Wśród swoich słabych stron Jednostka wskazuje na pewne braki w infrastrukturze (obiekty do hodowli zwierząt) umożliwiającej pełną realizację kształcenia praktycznego. Wskazywane niskie nakłady na działalność dydaktyczną są raczej powodowane czynnikiem zewnętrznym, czyli sposobem finansowania szkolnictwa wyższego w naszym kraju.

Nieco gorzej zidentyfikowano czynniki zewnętrzne ponieważ większość z nich należałoby zaliczyć do wewnętrznych np. polityka kadrowa, budowa infrastruktury, czy większe zaangażowanie studentów w prace badawcze. Znacznie lepiej zdiagnozowano zagrożenia zewnętrzne: niż demograficzny, niskie nakłady na szkolnictwo wyższe, wzrost biurokracji i pogarszająca się sytuacja gospodarcza w regionie zmniejszająca zapotrzebowanie na absolwentów.

Przedstawiona analiza wskazuje jednoznacznie, że Wydział bardzo dobrze sobie radzi w dość trudnej sytuacji, która wynika z zewnętrznych warunków prowadzenia kształcenia na studiach wyższych. Pewne rezerwy pozostają w niedostrzeganiu szans w swoim otoczeniu np. możliwości pozyskiwania dodatkowych środków ze źródeł zewnętrznych (projekty) na działalność badawczą i dydaktyczną, współpracę krajową i międzynarodową itp.

Zalecenia

- konieczna jest pilna kontrola zgodności stosowanych metod oceny z podanymi w sylabusach.,
- zmiana osady kadrowej dla przedmiotu z zakresu genetyki zwierząt,
- podjęcie działań zmierzających do zintensyfikowania odbywania przez nauczycieli staży zagranicznych, szczególnie postdoktorskich,
- zapewnienie realizacji uprawnień samorządu studenckiego wynikające z art. 202 ust 6 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym,
- opracowanie mechanizmów zachęcających pracowników do podejmowania się opieki na kołami naukowymi,
- aktywizacja studenckiej wymiany międzynarodowej,
- zapewnienie studentom miejsca odbywania praktyk pozwalającego na uzyskanie zakładanych efektów kształcenia,
- zachowanie zasady dobrowolności przy wypełnianiu ankiet studenckich,
- udostępnienie wyników ankiet środowisku akademickiemu,
- usprawnienie systemu monitorowania losów zawodowych absolwentów, tak by możliwe było wykorzystywanie wyników badań do doskonalenia programu kształcenia.

Dobre praktyki

- swobodny dobór opiekunów prac dyplomowych, co zasadniczo umożliwia swobodny wybór tematu pracy.